

Iz prvih števil »Naše komune«

Prva številka je izšla marca meseca 1961. Iz te in ene izmed naslednjih objavljamo po naši skromni presoji nekaj izvečkov iz teh prvih zapisov, namenjenih vam, dragi občani.

Osrednji je namenjen pobudam, sprejetim na zborih volilcev, iz krajevnih odborov, ki naj bi bile upoštevane v programu razvoja občine za leto 1961!

To pa bo verjetno tudi marsikomu podlaga za razmišljanje o našem razvoju, ki ga prav tako beleži naše glasilo od združitve občin Vič in Rudnik v sedanjo občino. Na teh dveh straneh pa smo v besedi, številki in sliki razgrnili pred vas tudi sedanjo podobo občine!

Zakaj izdajamo list »Naša komuna«

Za nadaljnji razvoj našega družbenega samoupravljanja je potrebna takšna informiranost državljanov o vseh pomembnih problemih, da vsak posameznik lahko soo dloča po svojih močeh pri njihovem reševanju. Brez obveščanja si sploh ni mogoče zamisliti soodločanja. Reševanje problemov v zaprtim krogu namreč nujno privede do pasivizacije širšega kroga ljudi, hkrati pa povzroča kopico nepotrebnih kritik in ugibanj, ki kalijo dobre odnose v ožji in širši interesni skupnosti.

Vse te naloge pa bo mogoče uspešno uresničevati le, če bodo državljani zmeraj na tekočem z vsemi vprašanji, o katerih bo razpravljalo in sklepalo Občinski ljudski odbor in pa njegovi sveti ter komisije. Predvsem morajo biti s problematiko sproti seznanjeni vsi odborniki Ob LO, člani krajevnih odborov ter člani občinskega odbora SZDL. Še posebno seznanjeni z vsemi dogajanji morajo biti torej tisti, ki so prven-

stveno dolžni obveščati državljane o vseh vprašanih našega družbenega življenja in organizirati med njimi široke javne razprave.

»NAŠA KOMUNA« bo zato prinašala krajša obvestila o delu našega občinskega ljudskega odbora, njegovih svetov in komisij, pa tudi obvestila občinskega odbora SZDL o konkretnih nalogah Socialistične zveze na območju naše občine. Prav zadovoljni pa bomo, če bomo lahko že kmalu začeli v našem listu objavljati tudi poročila o delu krajevnih organizacij SZDL, predvsem njihove predloge za reševanje določenih vprašanj ožjega krajevnega ali pa širšega občinskega območja.

»NAŠA KOMUNA« naj torej postane zanesljiv pomočnik pri vsakdanjem političnem delu — posredovalec in glasnik naših misli, prizadevanj in stremeljenj.

»NAŠA KOMUNA«, št. 1, leto I. marec 1961

Glasilo so urejali

Vlado Žorž, Ivo Virnik, Peter Likar, Sandi Sitar, Janja Domitrovič

POBUDE OBČANOV Z NJIHOVIH ZBOROV

Ob družbenem planu za leto 1961!

Na 41 zborih na območju občine Ljubljana Vič-Rudnik je sodelovalo nad 5.000 volilcev.

V VELIKIH LAŠČAH so opozorili na ureditev kanalizacije, pa tudi na organiziranost servisnih delavnic in postavitev bencinske črpalke.

Na VELIKEM OSOLNIKU so zahtevali pomoč pri gradnji vodnjaka ob šoli, ki je v zelo slabem stanju. Nujno je treba urediti avtobusni prevoz šolarjev vsaj od Roba do Velikih Lašč. Na RAŠICI so največ razpravljali o vsakoletnih poplavih zamočvirjenih travnikov in o prekvalifikaciji zamočvirjene zemlje v nižje razrede, s čimer bi se znižali previsoki davki. Volilci iz TURJAKA so kritično ocenili postopek pri izdaji gradbenih dovoljenj, predlogi pa so, da naj se sredstva za popravilo poti krajevnega in občinskega pomena v celoti prenesejo na krajevni odbor.

Osrednje vprašanje na ROBU je bilo dograditev in razširitev 4 kilometrov dolge poti, ki bi povezovala z Zapotokom, Igom in Ljubljano. Opravili so na trasi že preko dvesto prostovoljnih ur.

Na MOHORJU so predlagali ustanovitev obrtnega podjetja za izdelovanje suhe robe, pa tudi uvedbo potujoče ambulante in trgovine. Volilci OPALKOVEGA so zaprosili za 300.000 din dotacije, namenili bi jo ureditvi zelo slabih poti.

Na RUDNIKU so poudarili kot pereče probleme: dokončno ureditev vodovoda v Londonu in na Rudniku pričeti z izgradnjo kulturnega doma na Rudniku ter dokončati zgradnjo Zdravstvenega doma. V NOTRANJJIH GORICAH so kritično ocenili odkup poljskih pridelkov od kmetov-kooperantov. Na ŠKOFELJICI so predlagali pospešeno gradnjo vodovodnih priključkov in lesnega kombinata. Želijo pa tudi redne in jasne odgovore na že postavljena vprašanja. V POLHOVEM GRADCU so zahtevali preureditev trgovine in ustanovitev samostojne drevnice za dolomitsko področje. Razpravljali so tudi o možnostih razvoja obrti, turizma, načrtih za elektrifikacijo in vodovod. Zbor volilcev na DOBROVI je razpravljal o zaščiti drevev ob Gradaščici, o izvozu peska iz struge in o regulaciji Horjulke, ki poplavlja. Na HRUŠEVEM so izpostavili problem prevoza šoloobveznih otrok, regulacije Gradaščice, razpravljali pa so tudi o gradnji ceste od odcepa Ljubljana—Polhov Gradec do Hruševca. V KOLEZIJU so

predlagali gradnjo potrošniškega centra, razpravljali so o izredno slabem stanju nekaterih cest in zahtevali zameno cestnega delovodja. Sprejeli so sklep o pobiranju samopriskevka za gradnjo kinodvorane. Na ČRNEM VRHU so predlog družbenega plana sprejeli s pripombami, da se uredi trgovina v Zalogu, zavzeli so se za ustanovitev obrtne delavnice za kovaško stroko. V VNANJJIH GORICAH in ŽELIMLJAH na predlog družbenega plana volilci niso imeli pripomb. Na BREZOVICI so predlagali popravilo obstoječega vodovoda, ureditev kanalizacije pri zaselku Postaja in izgradnjo nove pekarnice. V KOZARJAH so se strinjali z uvedbo krajevnega prispevka za gradnjo kinodvorane, predlagali so podaljšanje avtobusne proge do Brezovice pa tudi gradnjo potrošniškega centra. Volilna enota GOLO, ŠKRILJE-ZAPOTOK je z ozirom na težave pri izgradnji vaških poti prosila za pomoč, razpravljali pa so tudi o gradnji kulturnega doma. V TRNOVEM so predlagali, da se poleg dograditve šole v plan vnesse tudi izgradnja vrtca, zavzeli pa so se tudi za avtobusno progo skozi Trnovno. Na IGU so predlagali ustanovitev pekarnice in opozorili na težke razmere pri pouku, ki poteka že v štirih izmenah. Na KRIMU so predlagali ustanovitev gostišča na Orlah, mladinci pa naj formirajo brigado, ki bo pomagala pri dograditvi zdravstvenega doma in športnega parka. V PURKAČAH so bili v ospredju problemi prevoza otrok v šolo in urejanje cest. ROŽNODOLČANI so spregovorili o slabih cestah in še slabši razsvetljavi, na BRDU so dali predlog o razširitvi vodovodnega rezervoarja. Volilci PRESERJA so tudi zahtevali, da bo v planu zagotovljena tudi gradnja vodovoda in da se združita odbora Podpeč-Presej. Tudi v PODPEČI so podprli zahteve po izgradnji vodovodnega omrežja, volilci v enoti MALČI BELIČ pa so predlagali ukinitve mesnice na Tržaški cesti in adaptacijo v prodajalno zelenjave, redno čiščenje Gradaščice in škropljenje cest. Volilna enota MATENA-TOMISELJ je razpravljala o popravilu ceste Brest—Vrbljenje, za kar so krajin pripravljeni pomagati s prostovoljnimi deli. Volilci ZARJA so spregovorili o problemu PTT prometa in prosili za sredstva za vodovod. V HORJULU pa so izpostavili prošnjo za dodelitev sredstev, ki bi jih uporabljal za izdelavo načrtov za šolo, kritizirali so PTT službo in podprli zahtevo o zobni ambulanti.

»Naša komuna«, št. 2, april, leto I., 1961

VELIKA TERITORIALNA IN MOČNA GOSPODARSKA ENOTA

Kakšna je združena občina?

Republiška ljudska skupščina je na predlog zborov volilcev občin Ljubljana-Vič, Ljubljana-Rudnik in Dobrova pri Ljubljani ter na podlagi sklepa sej vseh treh občinskih ljudskih odborov omenjenih občin na zadnjem zasedanju v mesecu januarja 1961 sprejela Zakon o združitvi občin Ljubljana-Rudnik, Ljubljana-Vič in Dobrova. Z združitvijo imenovanih občin se je znatno spremenila struktura vseh prejšnjih občin.

Občina Ljubljana Vič-Rudnik obsega po združitvi območje bivših občin Ljubljana-Vič, Ljubljana-Rudnik in Dobrova 52.300 ha skupne površine. Od celotne površine odpade na: njive 7.700 ha, gozdove 23.750 ha, travnike 12.200 ha, ostale površine 8.650 ha.

Tudi po številu prebivalstva je sedanja občina ena največjih v okraju Ljubljana, saj ima 54.000 prebivalcev in 191 naselij. Razmerje med delavskim in kmečkim prebivalstvom se približuje 50:50 %. V primerjavi z drugimi občinami, ki so industrijsko bolj razvite, je to precej nezadovoljivo razmerje. Res je, da je tudi v industrijskem pogledu postala sedanja občina ena izmed močnejših občin ljubljanskega okraja. Na svojem območju ima 12 večjih industrijskih podjetij, od tega: štiri kovinska podjetja, dve živilski podjetji, dve lesni podjetji in po eno nekovinsko, kemično, gradbeno in tobačno podjetje.

Vendar pa na področju razvijanja industrije še niso izčrpane vse možnosti. V obrtni dejavnosti je bodoča občina dokaj močna, saj ima kar 561 obrtnih podjetij in delavnic. Pred vsemi prevladujeta obrt za predelovanje tekstila (82 delavnic) in obrt za predelovanje kovin s 86 podjetji oziroma delavnicami. Slede pa obrti za predelovanje lesa

— 78, za predelovanje usnja — 49, živilska obrt — 43, obrtno-gradbena dejavnost — 36, kemična obrt — 23, elektro obrtne dejavnosti — 13 itd. Od vseh teh obrtnih podjetij in delavnic jih je le 39 v družbenem sektorju, dočim jih je v privatnem sektorju 522. To pomeni, da bo treba tudi temu sektorju gospodarstva posvečati večjo pozornost. Če upoštevamo, da je v vseh obrtnih podjetjih in delavnicah zaposlenih 1.243 delavcev in od tega v socialističnem sektorju 773, je jasno, da bo treba družbeni sektor še okrepiti, zlasti v okviru stanovaljskih in vaških skupnosti.

Na območju občine Ljubljana Vič-Rudnik posluje per trgovskih podjetij z 61 poslovalnicami. Tako pride povprečno na eno poslovalnico približno 890 prebivalcev.

Približno tako je tudi z gostinskimi obrati. V novi občini imamo 74 gostišč, tako da pride povprečno na eno gostišče cca 730 prebivalcev.

Če se oremo na družbeni bruto proizvod in na narodni dohodek vseh združenih občin, potem vidimo, da znaša sedanji družbeni bruto proizvod več kot 22 milijard in da znaša narodni dohodek preko 10 milijard, kar je okoli 200.000 dinarjev na prebivalca.

Tudi v kulturi in prosveti se je z združitvijo znatno povečal obseg delovnega področja. V občini je sedaj 34 osnovnih šol, nižja glasbena šola, umetniško-čipkarska šola in gimnazija. Pri tako ogromnem številu šol bo morala sedanja občina posvečati več pozornosti šolstvu in delati predvsem v sodelovanju s šolskimi odbori na tereni.

»NAŠA KOMUNA«, št. 1, leto I., MAREC 1961